Ден на труда – 01.05.2020

На 1 май празнуваме ден на труда

История на празника се свързва с международното социалистическо движение през 19 век и работническите протести за зачитане на елементарните социални права. Началото се поставя на **1 май 1886 година в САЩ**, когато профсъюзите провеждат неофициална национална стачка, в която вземат участие над 300 000 работници от цялата страна с искане за въвеждане на официален **8-часов работен ден.**

След тридневни протести в Чикаго полицията и частните охранители разпръсват протестиращите, раняват около 200 души и убиват поне четирима. **На 4 май по време на последвалия протест срещу полицейското насилие сред полицията е хвърлена бомба**, при която загива един полицай и шестима са ранени. Набързо са осъдени и екзекутирани седем анархисти, впоследствие оправдани като невинни.

През 1889 учредителният конгрес на Втория интернационал, проведен в Париж, призовава за международни демонстрации в знак на солидарност към протестите в Чикаго. През 1904 година Международната конференция на социалистите в Амстердам призовава *„всички социалдемократически партии и професъюзи от всички страни да демонстрират енергично на Първи май за официалното признаване на 8-часовия работен ден, за световен мир.“* Тъй като най-ефективният начин за демонстрации е стачката, конгресът решава, че е *„задължително за всички пролетарски организации от **всички страни да спрат да работят на 1 май**, навсякъде, където е възможно без негативни последици за работниците.“*

Дълго време Първи май е бил символ на революцията, на непримирима борба. Този празник се чества в 66 страни по света.

През 1904 г. Международната конференция на социалистите в Амстердам призовава „всички социалдемократически партии и професъюзи от всички страни да демонстрират енергично на Първи май за официалното признаване на 8-часовия работен ден, за права на пролетариата и за световен мир.“ Тъй като най-ефективният начин за демонстрации е стачката, конгресът решава, че е

„задължително за всички пролетарски организации от всички страни да спрат да работят на 1 май, навсякъде, където е възможно без негативни последици за работниците“. Така, логично, от началото на 20-ти век, работници, профсъюзи и последвалите социалистически и комунистически партии отбелязват Деня на труда и работническата солидарност на 1-ви май.

След като разгледахме историята на празника в световен мащаб е време да погледнем как той навлиза в България. Първият опит за честване на 1 май у нас е през 1890 година от Топографското дружество. Въпреки това, през следващите години празникът така и не получава официално признание. Това се случва едва през 1939 година, когато 1 май е обявен за официален празник. След промените, извършени на 9-ти септември 1944 година, Денят на труда става един от най-тачените и почитани празници в България. По традиция в следващите 45 години той се отбелязва с мащабни манифестации в цялата страна, които биват грижливо подготвени от комунистическата власт и са абсолютно задължителни. След края на режима през 1989 г., Първи май продължава да е официален и неработен ден, но държавната власт не се ангажира с организирането на масови прояви, както по времето на социализма.